

“Новини садівництва”
щоквартальний
науково-виробничий журнал
№1(71), січень-березень 2011 р.

Засновники:

Укрсадвинпром; Уманський національний університет садівництва; Інститут помології НААНУ; Інститут зрошувального садівництва НААНУ; Подільська дослідна станція Інституту садівництва НААНУ

Зареєстрований
Держкомвидавом України
5.03.1994 р., серія КВ 465

Головний редактор:

доктор с.-г. наук Мельник О. В.

Редакційна колегія:

доктори с.-г. наук Балабак А. Ф.,
Бутило А. П., Копилов В. І.,
Копитко П. Г., Майдебур В. І.,
Хоменко І. І.; доктор екон. наук
Рульєв В. А., кандидат біол. наук
Грицаєнко А. О.; кандидат с.-г. наук
Ріпамельник В. П.; Білий П. Ф.,
Рибак А. В., Цимбровська Л. О.

Номер редагували:

Дрозд О. О., Мелехова І. О.,
Цимбровська Л. О.
Комп'ютерний набір: Мельник І. О.
Проект обкладинки,
і верстання: Мельник О. В.

**За використання
матеріалів
посилання на "НС"
обов'язкове**

Підписка в редакції

Адреса редакції:
Абон. скринька 543,
20305, м. Умань-5
Черкаської області.
E-mail: novsad@ukr.net
тел. +38 04744 32326

Підписано до друку 18.ІІІ.2011
Формат 60x84 1/16
Обсяг 3 др. арк.

Надруковано в друкарні
фірми “Есе”: 03142, м. Київ,
пр-т Акад. Вернадського, 34-1

Зміст

Актуально

Захист від парші.....2

Захист саду

Захист груші від медяниці:
голландський досвід.....3
Чізгенез і стійкість до парші.....6
Схема змішування препаратів.....7

Розсадництво

Високе окулірування сливи.....8

Агротехніка

Приготування площі під сад.....10
Гіберелін: спектр застосування.....12
Формування сливи для комбайнового збору..16
Сортові особливості формування черешні:
польський досвід.....18
Обрізування абрикоса:
польський досвід.....20

Точка зору

Чилійський рецепт виходу з кризи.....22
Майбутнє за високим веретеном.....25
Чи варто створювати клуби сортів.....26

За рубежом

Мельник О.В. Тенденції виробництва
яблук у світі 27

Нові культури і сорти

Сортові новинки на "Фрутологістика-2011".....34
Гала – сорт майбутнього.....35
Марібелле. Сливоабрикоси.....36

Переробка, реалізація

1-МЦП і функціональні пошкодження плодів..36
Німецький досвід застосування 1-МЦП.....40

Фото на обкладинці: черешня на сильнорос-
лій підщелі в господарстві Александри
Ліпницької у Польщі (О.В.Мельник).

ВИСОКЕ ОКУЛІРУВАННЯ СЛИВИ

Хоча в Німеччині останнім часом суттєво збільшилося число підщеп для сливи, подібних яблуні результатів ще не досягнуто. Більш ефективними вважають підщепи середньої сили росту, оскільки на слаборослих дрібніють плоди. Не виявлено впливу інтеркалярних вставок і висоти окулірування на силу росту дерев [1].

Вибираючи підщепу сливи, у Польщі справу зазвичай мають із сіянцями аличі та окремих сортів сливи, зокрема Угорки Вангенгейма. Остання забезпечує слаборослість і вищу врожайність насаджень, особливо у перші роки після садіння, тому вважається кращою від аличі [2].

Угорка Вангенгейма – генеративна підщепка, що певною мірною обмежує небезпеку перенесення вірусу шарки. У Польщі на цій підщепі продукують до 20% саджанців сливи, зростає зацікавленість нею в інших країнах, зокрема в Німеччині.

Виробництво сіянців сорту Угорка Вангенгейма і саджанців на них дещо важче, ніж на сіянцях аличі. Сіянці Угорки Вангенгейма потребують більш інтенсивного захисту від кліщів-заіржавлювачів, а вирощені на них окулянти менш розвинені. Залежно від місцевих ґрунтово-кліматичних умов, щеплені дерева в саду бувають навіть удвічі менші, ніж на аличі. Тому їх можна використовувати для інтенсивних насаджень на родючих ґрунтах із достатнім зволоженням. Проте на незрошуваних ґрунтах легкого гранулометричного складу у дерев сливи на сіянцях Угорки Вангенгейма спостерігається здрібніння плодів.

У дерев на цій підщепі досить розвинена коренева система і, в принципі, можна обійтися без постійних підпор, але для високоврожайних сортів у перші після садіння і подальші роки їх бажано встановити. Щеплені на Угорці Вангенгейма дерева не утворюють кореневої порослі, а плоди

набувають збиральної стиглості на декілька днів раніше від щеплених на аличі. Останнє має важливе значення для ранньостиглих сортів, ціна на які змінюється мало не щоденно.

Дерева на сіянцях Угорки Вангенгейма рекомендують для закладання інтенсивних насаджень на родючих "свіжих" зрошуваних ґрунтах з високим рівнем агротехніки. За відсутності вказаних умов менш ризиковане садіння сливи на сіянцях аличі, що менш уразливі до упущень в агротехніці і гірших ґрунтово-кліматичних умов. Дерева на сіянцях Угорки Вангенгейма сильно реагують на ґрунтовтому: прирости малі, листя хлоротичне, а саджанці поступово завмирають.

Відомо, що сила росту щеплених дерев залежить від підщепи та висоти окулірування. З метою дослідження впливу висоти окулірування сіянців Угорки Вангенгейма, вічка сливи сортів Амерс і Блуфрі заокульовано на висоті 10 (контроль), 20 і 30 см. Отримані саджанці посаджено зі схемою 4,5 x 2,5 м без зрошення і сформовано за веретеноподібною кроною.

Встановлено, що в центральній Польщі сорт Амерс протягом 11 років плодоносив краще від Блуфрі. Заокульовані на висоті 30 см саджанці обох сортів за приростом діаметра штамбу і сумарною довжиною приростів росли на третину слабше від контрольних. Отриманий з таких дерев врожай майже на 30% менший від контрольних, хоча питома врожайність – відношення врожаю до об'єму крони – майже однакова. У щеплених на висоті 30 см дерев плоди дещо дрібніші від контрольних, а у вмісті в них сухих розчинних речовин різниці не виявлено.

Суттєве ослаблення сили росту дерев, високо заокульованих на сіянцях Угорки Вангенгейма, доцільно використовувати для інтенсивних насаджень сливи на родючих зрошуваних ґрунтах. За ширини міжрядь 3,5–4 м відстань між деревами в ряду доцільно зменшити до 1,5–2 м, що забезпечить вищий врожай за вищої щільності садіння. За менших розмірів крон вища ефективність обприскування і менші затрати праці на формування крон і збір врожаю.

Проте вирощування саджанців сливи з високим окуліруванням на сіянцях Угорки Вангенгейма в умовах середньої кліматичної смуги ризиковане, оскільки взимку заокульовані вічка не завжди захищені снігом. Крім того, сіянці Угорки Вангенгейма досить повільно ростуть і лише за високої агротехніки досягають на висоті 30 см достатньої для окулірування товщини.

Література

1. Hartmann W. Nowoczesna uprawa sliw na swiecie i w Niemczech. – Mater. XX międzynarodowego seminarium sadowniczego "Limanowa 2000". – P. 7–25.
2. Sitarek M. Co daje wysoka okulizacja Wegerki Wangenheima? // Sad nowoczesny. – 2010. – №8. – P. 28–29.

(О.В.Мельник, І.О.Мелехова)